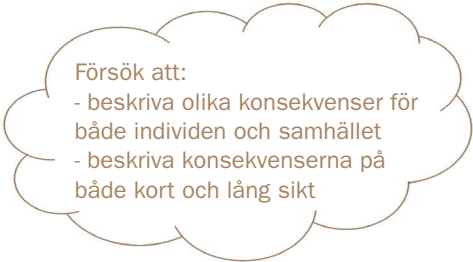

I Sverige kan man dömas till fängelse om man har begått ett allvarligt brott. Många vill ha strängare straff, alltså att de som döms ska tillbringa längre tid i fängelset.

Förklara vad längre fängelsestraff kan ha för påverkan på individen och samhället!

1. _____

2. _____

3. _____

B3 Påverkan av fängelsestraff

Uppgiftsformulering

I Sverige kan man dömas till fängelse om man har begått ett allvarligt brott. Många vill ha strängare straff, alltså att de som döms ska tillbringa längre tid i fängelset.

Förklara vad längre fängelsestraff kan ha för påverkan på individen och samhället!

Uppgiften prövar följande del av kunskapskravet: delkunskapskrav 2

Eleven kan föra enkla/relativt väl utvecklade/välutvecklade och nyanserade resonemang om hur individer och samhällen påverkas av och påverkar varandra och beskriver då enkla/förhållandevis komplexa/komplexa samband mellan olika faktorer som har betydelse för individers möjligheter att påverka sin egen och andras livssituation.

Bedömningsaspekter

- i vilken utsträckning svaret innehåller relevanta samband som beskriver hur individ och samhälle kan påverkas av längre fängelsestraff
- med vilken komplexitet sambanden beskrivs

Beskrivning av progressionen

Belägg för nivå E	Belägg för nivå C	Belägg för nivå A
<ul style="list-style-type: none">• Svaret innehåller minst ett relevant samband som beskriver hur individer eller samhället kan påverkas av längre fängelsestraff.• Sambandsbeskrivningen är i ett led.	<ul style="list-style-type: none">• Svaret innehåller minst två relevanta samband som beskriver hur individer och samhället kan påverkas av längre fängelsestraff.• Minst en sambandsbeskrivning är i flera led.	<ul style="list-style-type: none">• Svaret innehåller av minst tre relevanta samband som beskriver hur individer och samhället kan påverkas av längre fängelsestraff.• Minst två sambandsbeskrivningar är i flera led.

Vanliga orsaker till att svar inte når nivå E

- Svaret innehåller inte något relevant samband mellan individers eller samhällets påverkan av ett längre fängelsestraff.

Belägg för nivå E

- Svaret innehåller **minst ett** relevant samband som beskriver hur individer **eller** samhället kan påverkas av längre fängelsestraff.
- Sambandsbeskrivningen är i ett led.

Exempel på svar

Att när (om) man väl kommer ut så kommer man att ha väldigt svårt att klara sig i samhället. Det är inte kul att sitta inne för något man har gjort som ung om man har förbättrat sig.

Kommentar

Svaret innehåller ett relevant samband som berör påverkan på individnivå, att personen kan ha svårt att klara sig i samhället efter en lång fängelsevistelse. Att det inte är kul att sitta inne för något som man gjort som ung bedöms inte som ett relevant samband.

Belägg för nivå C

- Svaret innehåller **minst två** relevanta samband som beskriver hur individer **och** samhället kan påverkas av längre fängelsestraff.
- **Minst en** sambandsbeskrivning är i flera led.

Exempel på svar

Denna person kan påverkas negativt men också positivt. Genom att sitta länge i fängelse kan personen känna att det inte finns någon anledning till att leva. Han/hon kan tappa kontakten med familjemedlemmar. Men det positiva skulle kunna vara att personen får hjälp med det problem den har. Tänka igenom de han/hon gjort och ångra det. Förhoppningsvis inte göra något liknande igen. Samhället påverka nog för det mesta positivt. Det skulle vara om personen känner ett hat mot samhället och skulle göra värre saker när han/hon kommer ut. Annars slipper ju samhället en person som är kriminell i alla fall några år.

Kommentar

Svaret innehåller fem relevanta samband om hur fängelsestraff kan påverka individen och samhället. Samband som rör individen är att han/hon kan påverkas negativt psykiskt, kan tappa kontakten med familjemedlemmar samt att han/hon kan få hjälp med sina problem. Samband som rör samhället är att en längre fängelsevistelse kan vara en grogrund för hat mot samhället men också att man ”slipper” att ha en kriminell person ute i samhället. Eleven beskriver påverkan på individen i flera led genom att lyfta fram: ”att personen får hjälp med det problem den har. Tänka igenom de han/hon gjort och ångra det. Förhoppningsvis inte göra något liknande igen”.

Uppgiftens bedömningsanvisning fortsätter på nästa sida

Belägg för nivå A

- Svaret innehåller av **minst tre** relevanta samband som beskriver hur individer **och** samhället kan påverkas av längre fängelsestraff.
- **Minst två** sambandsbeskrivningar är i flera led.

Exempel på svar

För det första så är man tvungen att lämna allt bakom sig. Såsom familj, vänner, jobb osv. Detta kan då påverka familjen ekonomi som i sin tur kan leda till att familjen förlorar pengar. En annan sak är att fängelse kostar. Det kosta att ha personen där för att ge skydd, mat, dryck, sjukvård osv. Detta betalar staten, inte personen. Desto längre tid, desto mer kostar det. Fler som sitter i fängelse betyder färre ute i arbetslivet och som höjer staten/företagens ekonomi. Personer som hamnar i fängelse kan brytas ned både mentalt och fysiskt. Att familjen inte har lika mycket pengar till mat, hushåll, aktiviteter sjukvård etc. Oftast är det män som sitter i fängelse, vilket betyder att kvinnan (om mannen ingår i en familj) måste försörja familjen själv. Eftersom kvinnor får mindre i lön än män så blir detta än större problem. Barnen kanske i sin tur inte har råd med aktiviteter, sjukvård eller att inte kunna gå i skolan. Detta kan då leda till ett behov av pengar i framtiden som kan leda till kriminalitet som sedan går runt i en ond krets.

Kommentar

Svaret innehåller tre relevanta samband mellan längre fängelsestraff och påverkan på individ och samhälle, individen och dess familj påverkas negativt ekonomiskt, individen påverkas negativt både psykiskt och fysiskt och att samhället får ökade kostnader. Två samband förklaras i flera led. Det ena är förklaringen att den negativa påverkan på familjernas ekonomi kan leda till problem i familjen vilket kan påverka barnen som i sin tur kan leda till ett negativt socialt arv. Denna förklaring visas genom: ”Detta kan då leda till ett behov av pengar i framtiden som kan leda till kriminalitet som sedan går runt i en ond krets.”. Det andra sambandet i flera led är förklaringen att ju fler som sitter i fängelse desto färre personer arbetar vilket både påverkar företagets ekonomi och leder till minskade skatteintäkter. Detta visar genom att eleven skriver: ”Fler som sitter i fängelse betyder färre ute i arbetslivet och som höjer staten/företagens ekonomi.”